

a *Fantazie f moll*. Vynikají vyvážeností technické stylizace a obsahu; psány v třídílných formách s kontrastní střední částí dávají prostor kompoziční práci improvizacího rázu. Vyznívají v jasných zvukových barvách; jemnou virtuózní složku dávají zcela do služeb básnických představ.

Impromptu Fis dur op. 36 (*Andantino*) staví vedle sebe vzletnou akordičnost s oktavovou technikou a bojovnost tečkovaných rytmů před závěrem s gejířem dvaatřicetím.

Impromptu Ges dur op. 51 (*Tempo giusto, allegro vivace*) nalézá kontrast v triolách hlavního dílu a melodii levé ruky dílu středního.

Bojovný vzlet **Scherza b moll** op. 31 z roku 1837 srovnával Schumann s básněmi Byronovými. Formou i obsahem je *Scherzo* vzdáleno původnímu rázu této formy (tanečnímu či žertovnému); velkolepou klenbou a temnými náladami připomíná spíše baladu. Po úvodu s naléhavými otázkami a odpověďmi vytryskne vzletné hlavní téma. Střední část okouzlí zjhlou lyrikou, závěr stoupá smělymi modulacemi k vítězné monumentalitě.

Alena Borková

Prosíme posluchače, aby zaujali svá místa včas, vypnuli mobilní telefony a během koncertu nefotografovali. Po začátku není vstup do sálu umožněn. Změna programu a účinkujících vyhrazena!

Koncert se koná za finanční podpory Jihomoravského kraje

Květinové dary sponzoruje

Zveme Vás na

Pohledy do minulosti, 4. ab. koncert cyklu Filharmonie doma II v Besedním domě 4. a 5. 5. 2017 v 19:30: **Bach** Klavírní koncert č. 5 f moll, **Schnittke** Koncert pro klavír a smyčce, **Ravel** Náhrobek Couperinův, **Stravinskij** Pulcinella, suite; Polina Osetinskaja – klavír, Filharmonie Brno, dirigent Ilyich Rivas

Mladá krev aneb Hudba zblízka, 4. ab. koncert Komorního cyklu členů Akademie Filharmonie Brno a hostů v Besedním domě 17. 5. 2017 v 19:30

Svátek smyčců, 7. ab. koncert Komorního cyklu SPH v Besedním domě 23. 5. 2017 v 19:30: **Haydn** Smyčcový kvartet G dur, **Beethoven** Smyčcový kvartet č. 16 F dur, **Mendelssohn** Smyčcový oktět; Pražákovo kvarteto a Graffovo kvarteto

Mozartovy děti, 8. ročník festivalu:

Májový koncert v Besedním domě 30. 5. 2017 v 19:00: **Mozart** Symfonie č. 9 C dur, Mše C dur „Korunovační“, **Janáček** Rákoc Rákoczy (výběr), **Dvořák** Te Deum; Filharmonie Brno, dirigent Jakub Klecker

Koncert dětských sólistů v Besedním domě 8. 6. 2017 v 18:00: dětské sólisté, Filharmonie Brno, dirigent Miloš Machek

Slavnostní koncert Mozartových dětí na Výstavišti, pavilon A, 18. 6. 2017 v 17:00: Jazz, swing, klasika...; bigband „mladých Mozartů“, Filharmonie Brno a „mladí Mozartů“ ZUŠ, dirigent Stanislav Vavřínek

Filharmonie Brno, příspěvková organizace
Komenského nám. 534/8, 602 00 Brno, ☎ +420 539 092 801
www.filharmonie-brno.cz

61.
koncertní
sezona
2016
2017

Klavírní recitál
Komorní cyklus SPH
6. abonentní koncert
Besední dům
25|4|2017

Filharmonie
Brno Philharmonic

FRYDERYK CHOPIN

Mazurka b moll op. 24 č. 4

Mazurka Des dur op. 30 č. 3

Mazurka cis moll op. 50 č. 3

Mazurka cis moll op. 63 č. 3

Sonáta b moll op. 35

1. Grave – Doppio movimento
2. Scherzo
3. Marche funèbre: Lento
4. Finale: Presto

přestávka I 20'

FRYDERYK CHOPIN

Balada g moll op. 23

Impromptu Fis dur op. 36

Impromptu Ges dur op. 51

Scherzo b moll op. 32

Eugen Indjic klavír

Francouzsko-americký pianista ruského původu **Eugen Indjic** začal studovat hru na klavír ve věku osmi let u Alexandra Borovského. Přítelem a rádcem mu byl také Arthur Rubinstein, jenž jej označil za vzácně muzikálního a technicky precizního pianistu. Jako desetiletý předstoupil před televizní kameru, třináctiletý hrál s Washingtonským národním symfonickým orchestrem, v šestnácti letech vzbudil obdiv kodaňské kritiky, v osmnácti vystoupil s Bostonským symfonickým orchestrem jako jeho do té doby nejmladší sólista. Studoval také kompozici, a to u Nadi Boulangerové a Leona Kirchnera. Absolvoval andoverskou akademii, promoval na Harvardově univerzitě (hudební věda, kompozice). V letech 1970 až 1974 zvítězil ve třech mezinárodních soutěžích – Varšavské 1970, v Leedsu 1972 a v Rubinsteinově 1974. Koncertoval v USA, Evropě i Orientu, spolupracoval se světovými dirigenty – Bernsteinem, Fedosejevem, Ahronovičem, Leitnerem, Sanderlingem, Bělohávkem, Peškem, Neumannem ad.

U příležitosti stopadesátého výročí úmrtí Fryderyka Chopina byl spolu s dalšími vítězi Chopinovy soutěže vyzván k televizní nahrávce kompletního skladatelova díla v koprodukcii francouzské, polské a japonské televize. Ve výroční den v televizi živě interpretoval čtyři Chopinovy skladby s Polským rozhlasovým orchestrem.

Indjic hrál v koncertní řadě „K počtě Arthuru Rubinsteinovi“ a v roce 2001 uspořádal řadu recitálů ve významných kulturních střediscích celého světa. Jeho nahrávky skladeb Chopina, Debussyho, Schumanna, Rachmaninova, Čajkovského, Prokofjeva a Stravinského jsou vyhledávanými lahůdkami milovníků špičkové interpretace. Pravidelně vyučuje na mistrovských kurzech v Evropě, Japonsku i Spojených státech amerických, je členem porot mezinárodních soutěží. Vztah k českým zemím dokazuje více než čtyřicetiletou spoluprací se Symfonickým orchestrem hlavního města Prahy FOK i pedagogickým působením v Ostravě.

Z uveřejněného rozhovoru zaujala jeho nejdůležitější pedagogická zásada – nejdříve studenta přivést k pochopení skladatelova sdělení a teprve následně jej učit jak vyjádřit tento vklad řečí prstů – tedy pianistickou technikou. Sám inklinuje především k interpretaci romantiků; k jejich uvolněnému vzletu cítí nejvíce předpokladů.

Polský pianista a skladatel **Fryderyk Chopin** (1810–1849) nepatřil k bravurním osobnostem Lisztova typu, byl introvertnějšího založení; na velkých veřejných koncertech vystupoval zřídka – jeho povaze vyhovovala spíše společnost v komorních prostorách salonů, kde si posluchači mohli vychutnat jemnosti zvukově i výrazově odstíněné hry. Jako jeden z prvních dokázal přinutit klávesový nástroj zpěvně přednést křehce zdobenou melodiku belcantového typu. Navíc byl prodchnut touhou sloužit polské národní myšlence: *Přemlouvají mne, abych psal opery, symfonie ... ale já myslím, že je třeba začít u malých věcí. Jsem jenom pianista ... chtěl bych zanechat po sobě abecedu toho, co je opravdu polské.*

V klavírních skladbách navázal na virtuositu Dusíkovu, Hummelovu a Fieldovu, směřoval však k mnohem dokonalejší stylizaci – k vysoce brilantním strukturám s melismaticky rozvinutými, ale vždy

snadno hratelnými melodiemi; vycházel totiž z povahy klávesnice a z utváření ruky. Bohatá ornamentika mu byla z velké části i nositelkou poetického obsahu. „Zvuková duha“ jeho kompozic klade na interpreta vysoké nároky ve směru dynamické plasticity, úhozové diferenciaci a pedalizace.

Chopin často nalézal inspiraci v polských lidových zdrojích – v polonézách a zejména v mazurkách, původně tancích z mazovského kraje, které postupně pronikly i do vyšších společenských vrstev. Jejich stylizovaný tvar zdokonaloval po celý život. Je fascinující sledovat tento vývoj od počátečních, ještě zemitě tanečních kusů až k poetickým básním pozdních let. Liszt o nich prohlásil: *Chopin dovedl vystihnout onu velkou neznámou poezie, která byla napovězena v původním charakteru mazurků skutečně lidových. Zachoval jejich rytmus, ale zušlechtil melodii, zvětšil rozměr, vkládal do nich harmonická světla.*

Těto charakteristice odpovídá **Mazurka b moll** op. 24 z let 1834 až 1835, **Mazurka Des dur** op. 30 z doby rozvíjejícího se vztahu ke spisovatelce George Sandové (1836–1837) hovoří jadrným rytmem a postupy v terciích a sextách. Stříbitě poeticky sestupuje z vysokých poloh až k zemitě zvukovosti **Mazurka cis moll** op. 50 z let 1841–1842, okouzlenou melancholií zpívá zralá **Mazurka cis moll** op. 63 z roku 1846.

Ve zcela kontrastní výrazové sféře se pohybuje vášnivá **Sonáta b moll** op. 35 z let 1839–1840, která do jisté míry odráží i narůstající spletnost vztahu k Sandové. Gradace energie roste v první větě od několika úvodních akordů k dychtivě ubíhavé melodice, která se střídá s nádherně vzletným tématem a spěje k závratné virtuozitě. *Scherzo* proplétá dramatické plochy s misty milostně snivými až k závěrečnému ztišení. Výraz pak klesá k chmurám populárního *Marche funèbre*, zkomponovaného o něco dříve než byl vyhotoven celek sonáty. Šokujícím závěrem kompozice je stručné, ale nesmírně obsažné *Presto*, které v závratné pulzaci opouští jakýkoli řád a tím i svou dobu.

Balada g moll op. 23, věnovaná baronu von Stockhausen, vznikala v letech 1831–1833, inspirovaná Mickiewiczovou básní *Konrád Wallenrod*; ta vypráví o litevském hrdinovi, jenž přešel na stranu nepřítele, aby mu škodil a prospěl tím vlasti. Po unisonovém vstupu zazní rozklenutá melancholická melodie, která brzy přejde do vzrušenějších poloh. Spolu s niterným tématem *meno mosso*, vystupňovaném v akordickou monumentalitu, vytváří stavbu na volně pojatém principu sonátové formy. Výraz je stále divočejší, druhé téma se dotkne heroických poloh v závěrečném *prestu con fuoco* po vzpomínkovém návratu k úvodní motivice. Vzlet kompozice podnítil Roberta Schumann ke slovům: ... *jedno z nejdivočejších, ale i nejpodivuhodnějších děl autorových.*

Čtyři *impromptus* (menší formy, vzniklé z okamžité inspirace) vznikaly v letech 1834–1842 v sousedství proslulé předešlé *Sonáty b moll*